

ADRODDIAD I'R PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU

Pwyllgor:	Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu
Dyddiad:	28 Tachwedd 2019
Teitl:	Cynigion arbedion yr Adran Cefnogaeth Gorfforaethol, Adran Gyllid a'r Tîm Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol i ddygymod gyda'u cyfran o'r bwlch £2m posib yng nghyllideb 2020/21.
Pwrpas:	Craffu cynigion yr Adran Cefnogaeth Gorfforaethol, Adran Gyllid a'r Tîm Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol i ddarganfod y swm o arbedion ac ystyried beth y byddai hynny, neu'r opsiynau amgen yn ei olygu.
Swyddog cyswllt:	Pennaeth Adran Cefnogaeth Gorfforaethol – Geraint Owen Pennaeth Adran Gyllid – Dafydd L Edwards Prif Weithredwr – Dilwyn Williams
Aelod Cabinet:	Adran Cefnogaeth Gorfforaethol – Nia Jeffreys Adran Gyllid – Ioan Thomas

1. Cyflwyniad / Cefndir

Dros y 12 mlynedd diwethaf, nid yw'r grant yr ydym yn ei dderbyn gan Lywodraeth Cymru wedi bod yn ddigonol i gwrdd â chwyddiant, sydd wedi arwain at sefyllfa ariannol lle mae'r Cyngor wedi gorfod gwneud arbedion sylweddol.

Nid yw'n bosib rhoi sicrwydd ar hyn o bryd o sefyllfa ariannol 2020/21, gan ei bod hi'n gyn-amserol o ran cadarnhau y cytundeb tâl, setliad ariannol, lefel y grant ar gyfer 2020/21, ynghyd â nifer o ffactorau eraill. Fodd bynnag, ystyriwyd sut ydym am ddygymod gyda'r sefyllfa, a'r posibilrwydd na fyddai ein setliad yn ddigonol.

Cyflwynwyd adroddiad ar ddygymod gyda sefyllfa ariannol 2020/21 i'r Cabinet 23/7/19, oedd yn nodi fod angen i'r Cyngor gynllunio ar sail bwlch ariannol gyda ystod o rhwng £2m a £7m. Penderfynwyd i gynllunio ar y sail bod angen cwrdd â bwlch £2m (sef y sefyllfa mwyaf gobeithiol) drwy ofyn i adrannau ddarganfod eu cyfran nhw i gyfarch y swm hwnnw, sy'n cyfateb i'r diffyg adnoddau ar gyfer cwrdd â'r chwyddiant mae'r Cyngor yn debygol o'i wynebu.

Os bydd y bwlch sydd yn cael ei wynebu gan y Cyngor uwchlaw £2m, y bwriad yw i ddefnyddio balansau a/neu gynnydd uwch yn y Dreth Gyngor i roi amser i ni ddarganfod yr ateb yn barhaol.

2. Cyfran i'w ddarganfod gan yr Adrannau

Mae cyfrifwyr y Cyngor wedi dosrannu'r £2 filiwn rhwng yr adrannau, ar sail cyfran safonol o 0.78% o gyllidebau gros, yn dilyn addasiadau am grantiau, ayb. Hysbyswyd yr adrannau o'u cyfran nhw o'r swm i'w ddarganfod yng Ngorffennaf 2019, a'r swm perthnasol ar gyfer yr Adran Cefnogaeth Gorfforaethol yw £61,340, Adran Gyllid yw £58,930 a'r Tîm Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol yw £16,800.

Gall adrannau adnabod rhan o'r arbedion drwy beidio ychwanegu chwyddiant yn llawn neu yn rhannol ar gyfer rhai o'u cyllidebau gellid ei reoli a'u cwtogi, megis costau teithio, cyflenwadau swyddfa, ayb. Yn ychwanegol i hyn, caniateir adnabod ffrwd newydd o incwm fel ffynhonnell, ond ni chaniateir codi lefel ffioedd a phrisiau i ddarganfod yr arbedion.

3. Cynigion yr Adran

Gweler **Atodiad 1** sydd yn cynnwys cynigion yr adrannau i gwrdd â'r swm gofynnol, ynghyd â goblygiadau defnyddio y ffynhonnell fel arbedion ar yr Adran.

4. Argymhellion

Gofynnir i'r Aelodau:

- Gymeradwyo cynigion yr adrannau i gwrdd â'u cyfran o arbedion perthnasol.

Atodiadau

- Atodiad 1 – Rhestr cynigion arbedion yr Adran Cefnogaeth Gorfforaethol
- Rhestr cynigion arbedion yr Adran Gyllid
 - Rhestr cynigion arbedion y Tîm Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol

Rhestr Cynigion Arbedion yr Adran Cefnogaeth Gorfforaethol

Swm £	Pennawd Cyllideb a Chynigion	Effaith ar Drigolion
£16,140	Peidio rhoi chwyddiant ar gyllidebau deunyddiau a chyflenwadau o fewn yr Adran.	Dim - o ystyried cynigion eraill i dorri ar gyllidebau deunyddiau a chyflenwadau, ni ystyrir peidio rhoi chwyddiant ar y cyllidebau hyn yn 2020/21 yn gam a fyddai'n effeithio ar allu'r Adran i gyflawni ei swyddogaeth.
£7,200	Gwaredu'r angen am drwydded NDL.	Dim - yn bresennol, defnyddir meddalwedd NDL ar gyfer trosglwyddo gwybodaeth o'r Gwasanaeth Cyswllt Cwsmer yn uniongyrchol i system APAS o fewn y Gwasanaeth Cynllunio. Mae newidiadau yn y modd y gweithredir oddi ar y 1af o Ebrill 2020 yn golygu na fydd angen buddsoddi yn y drwydded hon i'r dyfodol.
£24,000	Lleihau amryw gyllidebau canolog ac o fewn y Gwasanaeth Cefnogi Busnes a'r Gwasanaeth Cefnogol yn benodol.	Dim - ceir cyfuniad yma o arbedion bychain yn deillio o ail-strwythuro blaenorol o fewn yr Adran, gostyngiad mewn gwariant ar argraffu dogfennau corfforaethol e.e. Cynllun y Cyngor, Adroddiad Perfformiad, yn ogystal â lleihau gwariant ar ddeunyddiau a chyflenwadau.
£10,000	Denu incwm ychwanegol o ffynonellau newydd.	Dim - darparu gwasanaethau i sefydliad allanol o'r newydd.
£4,000	Lleihad gwariant ar gyflogau o fewn y Gwasanaeth Cyswllt Cwsmer.	Dim - yr arbediad yma yn deillio o'r symud cynyddol i ddefnyddio darpariaeth hunanwasanaeth ochr yn ochr ag ail-strwythuro o fewn trefniadau rheoli'r Gwasanaeth Cyswllt Cwsmer yn ddiweddar.
£61,340	Cyfanswm	

Rhestr Cynigion Arbedion yr Adran Gyllid

Swm £	Pennawd Cyllideb a Chynigion	Effaith ar Drigolion
£14,000	Chwyddiant - Amrywiol - peidio ychwanegu chwyddiant am 2020/21 ar rai cyllidebau heblaw am staff.	Dim effaith ar drigolion Gwynedd - gall yr Adran barhau i gyflawni ei swyddogaeth tra'n peidio rhoi chwyddiant ar rai penawdau cyllideb.
£14,000	Cyfrifeg/Rheoli - denu incwm ychwanegol drwy gytundebau o'r newydd.	Dim effaith ar drigolion Gwynedd - daw'r incwm o ddarparu gwasanaethau i sefydliad allanol o'r newydd.
£11,000	Technoleg Gwybodaeth - denu incwm ychwanegol, cyfuniad o gytundebau newydd a gweithgareddau ychwanegol.	Dim effaith ar drigolion Gwynedd - derbynni'r incwm gan gwsmer allanol am lefel uwch o ddarpariaeth.
£12,000	Trethi Annomestig - denu incwm ychwanegol o ffi gweinyddu cynllun Ardal Gwella Busnes (AGB).	Dim effaith ar drigolion Gwynedd - mae'r incwm 'newydd' yma'n dod o gytundeb sydd bellach yn ddibynadwy.
£7,930	Moderneiddio - lleihau nifer o gyllidebau drwy weithredu ffyrdd newydd o weithio ar draws yr adran.	Dim effaith ar drigolion Gwynedd - wrth ddefnyddio gwasanaethau ar-lein, rydym am wario llai ar bostio, rhybuddion statudol ac ar wasanaethau arbenigol.
£58,930	Cyfanswm	

Rhestr Cynigion Arbedion y Tîm Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol

Swm £	Cyllideb a Swm Chynigion	Effaith ar Drigolion
£5,000	Hepgor chwyddiant ar rai penawdau cyllidebol y Tîm Arweinyddiaeth; Cyfreithiol; Cofrestru Etholwyr a'r Crwner.	Dim amlwg - dylid medru dygymod gyda'r cyllidebau dan sylw ar eu lefelau presennol.
£3,000	Tîm Arweinyddiaeth a Swyddog Monitro - Lleihau cyllideb postio, offer a dodrefn.	Dim - yn sgil symud i fwy o ddefnydd technoleg rydym yn gwario llai ar y gyllideb postio a gellir ei leihau'n sylweddol.
£3,390	Tîm Arweinyddiaeth - Lleihau cyllideb cynadleddau.	Dim - yn sgil y bwriad i gadw un swydd Cyfarwyddwr yn wag bydd yna lai o allu i fynd i gyfarfodydd ar ran y Cyngor ac felly llai o wariant cefnogol yn gwneud hynny.
£2,500	Cyfreithiol - Ffioedd Excel.	Dim - bwriedir hepgor achrediad allanol Excel gyda threfniadau rheoli swyddfa yn parhau i gael eu cynnal yn unol â'r un egwyddorion.
£2,910	Cyfreithiol - Incwm.	Dim - dros y blynyddoedd a fu, er mwyn cwrdd â thargedau incwm bu'r Uned Gyfreithiol yn gwneud gwaith allanol er mwyn denu incwm. Dengys lefelau presennol ein bod yn cynhyrchu mwy na ddisgwyliwyd yn wreiddiol.
£16,800	Cyfanswm	

